

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie ze skargi M. M.
na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...] z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 stycznia 2015 r.,

1. oddała skargę,

2. przyznaje radcy prawnemu M. S. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

M. M. (skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wniósł 17 listopada 2014 r. skargę na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez Sąd Apelacyjny w postępowaniu o sygnaturze akt VI ACa .../14. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie rozpoznania apelacji powoda z 17 grudnia 2013 r. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 16 października 2013 r., która wpłynęła do Sądy Apelacyjnego w dniu 17 marca 2014 r. oraz o zobowiązanie Sądu Apelacyjnego do podjęcia niezbędnych czynności celem rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki.

W razie uwzględnienia skargi na przewlekłość powód wniósł o przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego sumy pieniężnej w wysokości 10.000 zł oraz zasądzenie na rzecz pełnomocnika powoda wyznaczonego z urzędu kosztów zastępstwa procesowego w niniejszym postępowaniu z uwagi na ich nieuiszczenie przez powoda ani w całości ani w części.

Pełnomocnik powoda wniósł o zwolnienie powoda od kosztów sądowych w całości z uwagi na przebywanie powoda w zakładzie karnym, w którym odbywa karę pozbawienia wolności. Postanowieniem z 2 grudnia 2014 r. Sąd Apelacyjny zwolnił skarżącego od opłaty sądowej od skargi.

Uzasadniając zarzut przewlekłości postępowania pełnomocnik skarżącego przedstawił następującą argumentację. W dniu 17 marca 2014 r. do Sądu Apelacyjnego wpłynęła apelacja powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 17 grudnia 2013 r. Do czasu wniesienia przez powoda skargi na przewlekłość postępowania w przedmiocie rozpoznania apelacji, tj. do dnia 22 sierpnia 2014 r. Sąd drugiej instancji nie podjął żadnej czynności zmierzającej do rozstrzygnięcia apelacji co do jej istoty, ani nie dokonywał innych czynności. Dopiero po wniesieniu tej skargi, w dniu 22 października 2014 r., wyznaczył termin rozprawy na dzień 18 listopada 2014 r. W ocenie pełnomocnika skarżącego, wyznaczenie pierwszego terminu rozprawy po 8 miesiącach od skutecznego uzupełniania braków apelacji przez powoda stanowi naruszenie prawa powoda do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego wniósł o jej oddalenie wskazując, że po wpłynięciu akt sprawy wraz z apelacją w dniu 17 marca 2014 r., skarżącemu przesłano odpowiedź na jego apelację w dniu 25 marca 2014 r. W dniu 14 maja 2014 r. powód nadesłał pismo zawierające odpowiedź na odpowiedź pozwanego na apelację. Następnie w dniu 22 września 2014 r. skarżący wniósł o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu, także celem sporządzenia skargi na przewlekłość. Wniosek ten Sąd Apelacyjny rozpoznał w dniu 29 września 2014 r. Zarządzeniem z 8 października 2014 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 18 listopada 2014 r. Zdaniem Prezesa Sądu Apelacyjnego, mając na względzie przedstawioną powyżej sekwencję czynności podjętych przez Sąd Apelacyjny między datą wpływu apelacji powoda a wyznaczeniem terminu rozprawy, nie

można uznać, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia prawa skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Sąd drugiej instancji podejmował bowiem systematycznie czynności zmierzające do rozpoznania wniesionej przez niego apelacji. Ponadto, Sąd ten musiał podjąć również czynności związane z wcześniejszą skargą na przewlekłość postępowania wniesioną przez skarżącego, której zwrot zarządzono postanowieniem z 22 sierpnia 2014 r. W ramach przygotowania sprawy do rozpoznania Sąd drugiej instancji podejmował także inne czynności, między innymi polegające na sprawdzeniu, czy apelacja spełnia wymogi formalne i czy można nadać jej dalszy bieg.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania nie ma uzasadnionej podstawy.

Skarżący upatruje przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie w wyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej po upływie siedmiu miesięcy od uzupełnienia braków formalnych apelacji, przy czym sam termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień przypadający osiem miesięcy po uzupełnieniu tych braków.

Skoro obowiązkiem skarżącego jest wskazanie konkretnych czynności procesowych, których sąd nie podjął lub dokonał wadliwie, powodując w ten sposób nieuzasadnioną zwłokę w postępowaniu, a powinnością Sądu rozpoznającego skargę na przewlekłość postępowania jest odniesienie się do okoliczności wskazywanych w skardze jako uzasadniające żądanie strony, kognicji Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie podlega wyłącznie ocena terminowości czynności podejmowanych przez Sąd Apelacyjny na etapie postępowania apelacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SPP 188/13). Skoro skarżący upatruje przewlekłości postępowania wyłącznie w wyznaczeniu terminu rozprawy po upływie sześciu miesięcy od uzupełnienia braków formalnych apelacji oraz w wyznaczeniu tego terminu na ósmy miesiąc od uzupełnienia tych braków, należy rozstrzygnąć, czy taki okres uzasadnia stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem

Apelacyjnym pod sygnaturą VI ACa .../14 o naruszenie dóbr osobistych skarżącego.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 ze zm., dalej jako ustawa) nie określa wprost, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (postanowienia Sądu Najwyższego z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06 oraz z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że 6-ciomiesięczny okres wyczekiwania na wyznaczenie rozprawy apelacyjnej mieści się w pojęciu rozsądnego terminu, w którym sprawa może oczekiwać na jej rozpoznanie pośród innych spraw tego samego rodzaju wniesionych do konkretnego sądu (postanowienia Sądu Najwyższego z 12 maja 2005 r., III SPP 78/05; z 18 października 2007 r., III SPP 40/07; z 24 września 2013 r., III SPP 188/13; z 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14). Można także wskazać orzeczenia, w których z uwagi na przedmiot postępowania i złożoność sprawy, krótsze okresy bezczynności uzasadniały stwierdzenie przewlekłości postępowania. Przykładowo, wydanym w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych w postanowieniu Sądu Najwyższego z 22 lipca 2014 r., III SPP 123/14 przyjęto, że przewlekłość postępowania wystąpiła w sytuacji wyznaczenia terminu pierwszej rozprawy dopiero po siedmiu miesiącach od dnia wniesienia skargi.

Rozstrzygając, czy w niniejszej sprawie doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki stwierdzić należy, że bezpośrednio po wpływie apelacji powoda Sąd Apelacyjny podejmował terminowo i sprawnie kolejne czynności, jakie w związku z działaniami stron postępowania były konieczne do przygotowania sprawy do merytorycznego rozpoznania. Ostatnią z tych czynności podjęto pod koniec marca 2014 r. Następnie przez okres 6-ciu

miesiący w sprawie nie podjęto żadnych czynności. Za takie czynności nie można uznać zarządzenia z 22 sierpnia 2014 r. o zwrocie skargi na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjny wniesionej przez skarżącego osobiście. Wniesienia tej skargi nie można także kwalifikować jako działania skarżącego, które mogło przyczynić się do przewlekłości postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Wspomniana beczynność Sądu Apelacyjnego nie prowadzi jednak do stwierdzenia przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie. Skarga na przewlekłość postępowania została wniesiona w sprawie o naruszenie dóbr osobistych. Naruszenia tych dóbr powód upatruje, jak wynika z pozwu, w pojawieniu się na stronach internetowych prowadzonych przez pozwanego artykułu zawierającego kłamliwe i obraźliwe dla niego treści. Informację o pojawieniu się w sieci Internet tego tekstu powód powziął w październiku 2010 r., a pozew wytoczył w lutym 2012 r. W pozwie powód dochodzi zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz odszkodowania za szkodę wynikłą z niezatrudnienia go u innego pracodawcy a także zasądzenia stosownej sumy na rzecz organizacji humanitarnej. Ponadto, powód dochodzi opublikowania przeprosin za nieusunięcie ze stron internetowych wspomnianego artykułu, do czego pozwany miał się zobowiązać w ugodzie zawartej w innej sprawie z powodem. Nawet gdyby przyjąć, że niektóre sprawy o ochronę dóbr osobistych należy zaliczyć do tego rodzaju spraw, których sprawny i szybki przebieg ma szczególne znaczenie dla stron, nie można uznać, że sprawa skarżącego do takich spraw należy. Skarżący dochodzi roszczeń majątkowych od pozwanego z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych. Ewentualna wygrana będzie miała znaczenie dla interesów majątkowych skarżącego, ale biorąc pod uwagę jego obecną sytuację nie można uznać by priorytetowe rozpoznanie jego sprawy, szybciej niż miało to faktycznie miejsce w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji, było uzasadnione koniecznością zabezpieczenia warunków bytowych skarżącego, bądź położenia kresu szczególnie krzywdzącym dla powoda naruszeniom jego dóbr osobistych, utrudniającym mu działalność publiczną, bądź rzutującym negatywnie na jego życie osobiste.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy nie stwierdził, by w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w sprawie z apelacji skarżącego doszło

do naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki i na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy orzekł jak w sentencji.

O kosztach orzeczono stosownie do § 14 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.